

## Prywatne inwestycje zagraniczne w Rosji? „Nyet!” Na Ukrainie? „Da!”

---

March 25, 2014

Ostatnie wydarzenia na Ukrainie oraz aneksja Krymu przez Rosję mają nie tylko znaczenie polityczne, ale także mogą znacznie wpłynąć na globalne stosunki handlowe w nadchodzących latach. Ponieważ sytuacja na Ukrainie wciąż się zmienia, warto zrobić krok w tył i dokonać przeglądu historycznych precedensów i wzorców, aby zrozumieć potencjalne skutki aktualnych wydarzeń. Prywatne firmy, które już zainwestowały lub planują zainwestować na Ukrainie lub w Rosji, powinny uważnie obserwować sytuację, ponieważ mogą z niej wynikać dla nich zarówno zagrożenia, jak i szanse.

### **Jak konflikt wpłynie na zagranicznych inwestorów w Rosji?**

Zagraniczne firmy już prowadzące działalność w Rosji, staną prawdopodobnie przed bardzo trudnym wyzwaniem w najbliższej i nieco bardziej odległej przyszłości. Stany Zjednoczone i Unia Europejska kontynuują proces nakładania coraz bardziej rozległych sankcji wobec Rosji. Nawet, jeśli większe sankcje nie będą w najbliższym czasie wprowadzone, sytuacja polityczna i gospodarcza w Rosji pogorszy się, zanim zmieni się na lepsze, gdyż z pewnością jej izolacja ekonomiczna się pogłębi.

Ciąg dalszy oporu Władimira Putina wobec opinii światowej i wysiłków dyplomatycznych nad zażegnaniem konfliktu, wraz z jednoczesną grą na populistycznych nastrojach w państwie, rozpali sytuację jeszcze bardziej. W oparciu o dotychczasowe praktyki można przewidywać, że Putin prawdopodobnie będzie dalej wzniecał niepokoje we wschodniej Ukrainie, w celu destabilizacji nowego rządu Ukrainy i w konsekwencji wciągnięcia Ukrainy z powrotem pod wpływem Rosji. Takie działania będą dokonane poprzez m.in. naciski ekonomiczne, takie jak wstrzymywanie dostaw gazu ziemnego czy żądania natychmiastowej spłaty zaległych długów.

Jaka będzie więc reakcja Stanów Zjednoczonych i Unii Europejskiej? Początkowo nałożyły one wstępne sankcje dotyczące zakazu podróży niektórych urzędników, ale za nimi prawdopodobnie pojawią się sankcje dalej idące. Zatem im bardziej agresywne będą działania Putina, tym bardziej będzie cierpieć gospodarka Rosji. Ponadto, jak ma już to miejsce, rząd Rosji będzie podejmował kolejne kroki w celu utrzymania istniejącej niezgody. Wszystko to nie wróży dobrze zagranicznym przedsiębiorcom w Rosji.

### **A co z zagranicznymi inwestycjami na Ukrainie?**

W tym samym czasie, Stany Zjednoczone i Unia Europejska, razem z innymi krajami i organizacjami multilateralnymi takimi jak MFW, będą musiały zapewnić znaczące wsparcie wobec ukraińskiej gospodarki. W najbliższym okresie wsparcie to będzie miało formę gwarancji i ułatwień kredytowych. Ale USA i UE zdają sobie sprawę, że w dłuższej perspektywie kluczem do uchronienia Ukrainy od zapaści gospodarczej i politycznej będą prywatne inwestycje i niezależność energetyczna.

W związku z powyższym, USA i UE będą zachęcać prywatne firmy do inwestowania na Ukrainie w nowe technologie, roślino, fabryki, przedsiębiorstwa i inne wspólne przedsięwzięcia, podobnie jak to miało miejsce latach 90 –tych XX wieku w stosunku do nowopowstałych demokratycznych krajów Europy Wschodniej. Takie poparcie rządowe będzie obejmować ubezpieczenie OPIC, gwarancje Międzynarodowej Korporacji Finansowej (IFC), dotacje bezpośrednie i gwarancje kredytowe amerykańskich i unijnych instytucji.

## Continued

---

Szczególnie ważną częścią ukraińskiej gospodarki będzie sektor rolniczy, biorąc pod uwagę, że Ukraina jest uważana za jeden z głównych "spichlerzy" świata. Ukraina jest także ważnym ośrodkiem produkcji w Europie Wschodniej, w szczególności w branży motoryzacyjnej, stalowej i przemyśle chemicznym. Ponieważ kraj ten jest całkowicie zależny od rosyjskiej dostawy gazu ziemnego, rozpoczęcie produkcji gazu łupkowego z jego ogromnych zasobów na Ukrainie będzie jednym z największych priorytetów.

Niemniej jednak, nawet pomimo wsparcia rządowego, perspektywa bezpośrednich inwestycji na Ukrainie może budzić w północnoamerykańskich firmach (bardziej, niż firmach europejskich) znaczne obawy, szczególnie biorąc pod uwagę brak zachodniej kultury biznesu i standardów etycznych. Jednakże ta klinczowa sytuacja - wprowadzenie do Ukrainy zachodnich inwestycji i przedsiębiorstw jest konieczne, aby pokonać i zreformować stare praktyki biznesowe tam funkcjonujące, a jednocześnie te właśnie praktyki są przeszkodą utrudniającą zagraniczne inwestycje - jest dokładnie tym, co trzeba przezwyciężyć.

Dlatego jedną z wartych rozważenia możliwości dla zachodnich firm, zwłaszcza dla sektora rolniczego, produkcji i energetyki, jest współpraca, na zasadzie umów joint venture, z polskimi firmami. Polska jest zagorzałym zwolennikiem ukraińskiej demokracji i większej niezależności od Rosji, a ponadto jest otwarta na tego rodzaju ułatwienia i zaangażowanie polskich firm - zwłaszcza, że polscy przedsiębiorcy inwestują na Ukrainie i współpracują z ukraińskimi firmami od wielu lat.

Północnoamerykańskie firmy mogą pokonać wyżej wspomniane przeszkody, wykorzystując wsparcie rządu oraz zmniejszając ryzyko gospodarcze poprzez umowy joint venture lub inne struktury, by móc skorzystać z możliwości biznesowych i inwestycyjnych, jakie reprezentuje Ukraina.

**Richard A. Walawender • +1.313.496.7628**